

บันทึก

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับหอการค้าไทย

ปลัดกระทรวงพาณิชย์ได้แจ้งมาโดยหนังสือที่ น.๒๓๐๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๖ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในเรื่องที่กระทรวงพาณิชย์กำลังดำเนินการจัดตั้งหอการค้าไทยขึ้นเพื่อควบคุมการค้าขายสินค้าเข้าออกของประเทศ โดยจะอนุญาตให้เฉพาะสมาชิกหอการค้าไทยเท่านั้นทำการส่งสินค้าเข้าออกได้ ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกจะไม่อนุญาตนอกจากบริษัทห้างร้านญี่ปุ่น ซึ่งจะทำการส่งสินค้าญี่ปุ่นเข้าออกตามส่วนแบ่งที่ได้ทำความตกลงกันขึ้น

กระทรวงพาณิชย์หารือว่า กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวมาแล้ว โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๕๖๖ และพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๖๕ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ขอเสนอว่า กฎหมายในเรื่องนี้ มีดังต่อไปนี้

(ก) พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกในกรรมการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๕๐๒ ซึ่งให้อำนาจที่จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดสินค้าอันจะตกอยู่ในข่ายแห่งความควบคุม การอนุญาตให้ส่งออกหรือนำเข้ามา จำนวนหรือน้ำหนักในการส่งออกหรือนำเข้ามา และการห้ามมิให้ส่งออกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าเหล่านั้น

(ข) พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เช่น พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๕๖๕ และพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๖๕ เป็นต้น

เมื่อพิเคราะห์ดูกฎหมายข้างบนนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า พระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๕๖๕ และพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่สัตว์มีชีวิต อาหาร เครื่องดื่ม วัตถุฯ เท่านั้น ทั้งนี้เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสินค้าบางอย่างโดยเฉพาะ และมีขอบเขตจำกัด จะใช้เป็นหลักเพื่อดำเนินนโยบายต่างๆ ไปดังที่กระทรวงพาณิชย์ดำริจะทำหาได้ไม่

ส่วนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าบางอย่าง พุทธศักราช ๒๔๘๒ ตามมาตรา ๓ ให้อำนาจที่จะกำหนด"การอนุญาตให้ส่งออกป็นอกหรือนำเข้ามา ซึ่งสินค้า" โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกาได้ แต่ทั้งนี้หมายความว่า ตราบใดที่การส่งออกป็นอกหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้ายังทำได้อยู่ การอนุญาตเพียงอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ทำได้โดยไม่จำกัดบุคคล หาได้หมายความว่ารัฐมนตรีมีอำนาจที่จะอนุญาตให้ทำได้ แต่เฉพาะพ่อค้าบางจำพวก ส่วนพ่อค้าจำพวกอื่นๆ ไม่อนุญาตให้ทำเช่นนั้นไม่

อนึ่ง คำว่า "หอการค้าไทย" เป็นชื่อที่ไม่เหมาะสมสำหรับองค์การที่จะตั้งขึ้นแฝงอยู่ในกระทรวงพาณิชย์และไม่จดทะเบียน เพราะหอการค้าเป็นสมาคมของพ่อค้าซึ่งมีหน้าที่เสนอข่าวและให้คำแนะนำแก่รัฐบาลเกี่ยวกับการค้าและอุตสาหกรรมทั่ว ๆ ไป หรือในกรณีใดโดยเฉพาะ ห้ามสิทธิที่จะทำการผูกขาดในการค้าเพื่อประโยชน์ของสมาชิกแห่งสมาคมให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่บรรดาพ่อค้าทั่ว ๆ ไปไม่

ตามเหตุผลที่ได้กล่าวแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกายังไม่เห็นทางที่จะจัดการโดยวิธีใดให้การได้เป็นไปตามความประสงค์ของกระทรวงพาณิชย์ได้ นอกจากจะต้องตราเป็นบทกฎหมายให้อำนาจเป็นพิเศษขึ้น แต่แม้กระนั้นยังต้องคำนึงมิให้ความในกฎหมายนั้นขัดกับสนธิสัญญาที่ได้ทำไว้กับนานาประเทศ

(ลงชื่อ) เดือน บุนนาค

(นายเดือน บุนนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๔๘๖